

Nota van Antwoord: zienswijzen beschikkingen Waardpolder

Op de ontwerpbeschikking zijn twaalf zienswijzen binnengekomen. De zienswijzen en de reactie van Gedeputeerde Staten daarop zijn per indiener samengevat.

1. R. Hoekstra

Samenvatting van de zienswijze

Indiener brengt in dat onderstaande punten van groot belang zijn:

- a. de inpassing van de molens in het landschap;
- b. de sterke daling van de waarde van de woning;
- c. de afname van het toerisme in de regio, met name Kolhorn;
- d. de sociale ontwrichting;
- e. de invloed op flora en fauna in het gebied;
- f. de geluidshinder, met name laagfrequent geluid en cumulatie in relatie tot gezondheid voor mens en dier;
- g. de lichtverontreiniging als gevolg van windturbines;
- h. de enorme slagschaduw die ontstaat;
- i. dat gelet op het criterium van 600 meter tot bebouwing er gebieden in de provincie zijn die meer ruimte bieden, zoals het Noordzeekanaal-gebied;
- j. verder geeft inspreker aan dat men niet moet proberen het uiterste uit de wettelijke normen te halen.

Beantwoording van de zienswijze

Indiener stelt in algemene zin dat hij een aantal punten van groot belang vindt. Het merendeel van deze onderwerpen, te weten genoemd onder a, e, f, g en h en de effecten als gevolg van de realisatie van het windturbinepark zijn beschreven in de ontwerp-vergunning en de bijbehorende stukken. Uit de zienswijze van indiener blijkt niet in hoeverre hij deze informatie onvoldoende en/of onduidelijk vindt. Een inhoudelijke reactie, anders dan verwijzing naar de inhoudelijke afwegingen in de vergunning is daarom niet mogelijk. Op deze onderwerpen wordt dan ook in de beantwoording geen inhoudelijk reactie gegeven.

Ad. b: daling van woningwaarde als gevolg van een ruimtelijke ontwikkeling zoals het windpark Waardpolder kan via de planschadevergoedingsregeling worden verhaald. Indien u meent aanspraak te kunnen maken op planschadevergoeding, kunt u hier een verzoek voor indienen als de vergunning is vastgesteld. Dit kan tot 5 jaar na het onherroepelijk worden van die vergunning. Onherroepelijk wil zeggen dat er geen beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State meer mogelijk is. De wijze waarop een verzoek om planschade dient te worden beoordeeld is opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening. Om eventuele planschade vast te stellen, wordt iedere mogelijke vorm van waardedaling van bijvoorbeeld de woning, bedrijf of perceel geobjectiveerd beoordeeld. Een onafhankelijk adviseur/taxateur bepaalt of er sprake is van planschade en de omvang daarvan. De procedure is door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland vastgelegd in de Verordening planschade 2010. Normaliter volgen Gedeputeerde Staten dit onafhankelijk advies en zorgen dan voor uitbetaling. Gedeputeerde Staten verhalen de eventueel uit te keren planschadevergoeding op de ontwikkelaar. Gedeputeerde Staten hebben geen reden aan te nemen dat de waardevermindering als gevolg van het plan zodanig groot is dat de afweging van de belangen anders moet uitvallen dan in de ontwerpvergunning. De planschadevergoedingsregeling voorziet in dit kader in een voldoende compensatie van eventueel optredende schade (zie ook de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 72.1).

Ad. c: uit de zienswijze blijkt niet op welke wijze inspreker verwacht dat het windturbinepark invloed heeft op het toerisme in de regio. Op dit moment is een windpark van 19 windturbines op de locatie aanwezig. Ook in de omgeving staan al windturbines. Zoals overwogen in het beleidskader Wind op Land leent het landschap zich voor de herstructurering van wind op land en

is daarom aangewezen als herstructureringsgebied. Gedeputeerde Staten voorzien dan ook geen zodanige nadelige gevolgen voor het toerisme in deze streek dat de belangenafweging op dit punt anders uitpakt dan bij de besluitvorming over de ontwerpvergunning.

Ad. d: Indiener spreekt van sociale ontwrichting. Uit de zienswijze blijkt echter niet wat hiermee wordt bedoeld, waar en op welke wijze deze optreedt en wat de relatie is met het ontwerpbesluit. De zorg van inspreker kan daarmee niet inhoudelijk worden beoordeeld, noch beantwoord.

Ad. i: in het beleidskader Wind op Land is een afweging gemaakt onder welke voorwaarden en in welke gebieden herstructurering van windturbines mogelijk is. De Waardpolder is evenals het Noordzeekanaalgebied aangewezen als herstructureringsgebied onder meer omdat hier windturbineparken van minimaal zes turbines op een afstand van meer dan 600 meter van gevoelige bestemmingen mogelijk zijn. Ten behoeve van de invulling van de provinciale opgave Wind op Land is een procedure opengesteld waarbij initiatiefnemers van initiatieven die aan de voorwaarden van het provinciaal beleid voldoen vergunning kunnen aanvragen. Windpark Waardpolder voldoet - net als vijf andere initiatieven - aan alle windturbinevereisten van het provinciaal beleid en kan dus worden vergund. Drie van de overige alternatieven liggen overigens in het Noordzeekanaal-gebied dus daar wordt bijna de helft van de te vergunnen windturbineparken gerealiseerd. Gezamenlijk leveren de zes initiatieven voldoende MW's om aan de resterende provinciale taakstelling voor windenergie te voldoen. Deze zienswijze leidt daarom niet tot aanpassing van het ontwerpbesluit.

Ad. j: Het is onduidelijk op welke wettelijke normen indiener doelt. Een inhoudelijke reactie op dit punt is dan ook niet mogelijk.

2. R. Beers en W. Dubbeld

Samenvatting van de zienswijze

In de zienswijze van indieners worden de volgende punten naar voren gebracht:

- a. de voorgenomen hoogte van de windturbines past niet in het landschap van de Waardpolder en de Wieringerwaardpolder. Volgens indieners noodzaakt het provinciaal beleid tot plaatsing van windturbines van 120 meter hoog. Het is mogelijk een rendabel park te realiseren met minder hoge turbines. Initiatiefnemers van WP Energiek stellen gebonden te zijn aan de verhouding die de provincie stelt aan masthoogte en wieken in relatie tot financiering. Volgens de provincie is dit onjuist. Onduidelijk is wat nu waar is;
- b. Als gevolg van trillingen door zwaar transport en heien in kleigrond maken indieners zich zorgen om de stabiliteit van hun woning. Gevraagd wordt om een nul-opname van de woning.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: zoals in de Beleidsregel Wind op Land Uitwerking ruimtelijke uitgangspunten voor windturbines in herstructureringsgebieden is aangegeven ligt het herstructureringsgebied Waard- en Groetpolder in het dynamische 'agrotechnische' polderlandschap van de Kop. In de voorstudie Noord-Holland Windlandschappen wordt hiervan gezegd: *"In de polders wordt geploegd, gezaaid, geoogst en zijn de seizoenen goed zichtbaar. Het zijn modelmatige, ontworpen landschappen met vaak duidelijke grenzen. Open ruimten waarin de horizon, het panorama overheerst: zeeën van ruimte. Lange lijnen en repeterende elementen (erven, boerderijen, sloten, kanalen, lanen, wegen) brengen hierin maat en orde. De details van die elementen en de samenstelling ervan is illustratief voor de tijd van ontginning. Door deze eigen poldersignatuur verschillen de polders van de aangrenzende buurpolders. Zowel vanuit het aspect van de dynamiek als vanuit de repeterende landschapselementen past wind in beginsel goed bij de polders."* De bestaande oude lijnopstellingen in Waard- en Groetpolder zijn onder meer reden om dit gebied als herstructureringsgebied aan te wijzen. Daarbij is de contour zo gekozen dat slechts een deel van de Wieringerwaard er binnen valt om er voor te zorgen dat deze polder geen integrale nieuwe wind-identiteit krijgt. Gelet op deze overwegingen is de Waardpolder gekenmerkt als geschikt voor invulling van de herstructureringsopgave.

De stelling van initiatiefnemers dat de eisen uit het provinciaal beleid noodzaken tot plaatsing van windturbines van 120 meter hoog, delen Gedeputeerde Staten niet. De provincie stelt een

maximale ashoogte voor windturbines van 120 meter. De hoogte die de initiatiefnemer kiest wordt ingegeven door de business case en daarmee het rendement van het park. Een lagere ashoogte kan ook met toepassing van de regels uit het provinciaal beleid leiden tot een rendabel windturbinepark. Hiervoor zijn meerdere voorbeelden aanwezig. Dit laat onverlet dat voor de vergunningverlening de aanvraag leidend is en deze aanvraag getoetst moet worden aan de vereisten uit de PRV. Deze beoordeling laat geen ruimte aan de afweging of andere hoogten meer gewenst zijn.

Ad. b: bij de uitvoering van de bouwwerkzaamheden moet de initiatiefnemer voldoen aan de rechtstreeks geldende voorschriften uit het Bouwbesluit. Dit betekent bijvoorbeeld dat voor de start van de werkzaamheden een veiligheidsplan moet worden ingediend. Door of namens de provincie Noord-Holland zal worden toegezien op de naleving van deze voorschriften en wat in het veiligheidsplan is vastgelegd.

Gedeputeerde Staten voeren in het kader van de beoordeling van de aanvraag op omgevingsvergunning geen nulmeting uit. Dit is een zaak van overleg tussen initiatiefnemer, omwonenden en de te contracteren aannemer. Initiatiefnemer of de aannemer zijn als veroorzakers van schade tijdens de uitvoering verantwoordelijk voor vergoeding hiervan. Indien er bij de uitvoering van de bouwwerkzaamheden schade aan uw woning ontstaat, kunt u de initiatiefnemer hierop aan spreken. De initiatiefnemer heeft toegezegd bewoners zo goed mogelijk te zullen informeren tijdens de bouw fase en tijdig in overleg te treden met de gemeente en omwonenden over de transport en hei-activiteiten.

3. Achmea Rechtsbijstand namens M. Blaauboer Vries

Samenvatting van de zienswijze

Indiener vreest voor slagschaduw op zijn woning. Uit het besluit blijkt niet in hoeverre hiermee rekening is gehouden en er maatregelen worden getroffen om dit te voorkomen. Inspreker is van mening dat aanvullende maatwerkvoorschriften moeten worden gesteld die slagschaduwhinder voor zijn woning in het geheel voorkomen.

Beantwoording van de zienswijze

De slagschaduw is onderzocht in het rapport 'Slagschaduwhinder' van 22 april 2016. Hierin zijn alle woningen opgenomen die mogelijk hinder van slagschaduw ondervinden. De woning van indiener is hierin meegenomen. Hieruit blijkt dat voor de woning van indiener zonder stilstandvoorziening een slagschaduwhinder wordt verwacht van maximaal 9.05 tot 11.55 uur per jaar, wat boven de in artikel 3.12 van het Activiteitenregeling milieubeheer opgenomen norm van 5.40 uur per jaar is. In overeenstemming met dit artikel worden de windturbines daarom uitgerust met een automatische stilstandvoorziening. In de windturbinebesturing wordt een kalender van dagen en tijden geprogrammeerd, waarmee de rotor wordt gestopt als de zonnenschijnsensor aangeeft dat de zon schijnt en deze op een zodanige positie ten opzichte van een gevoelig object staat dat daar hinder door slagschaduw kan optreden. Hierdoor wordt voorkomen dat er ter plaatse van de woning van indiener onaanvaardbare slagschaduwhinder optreedt. Deze werkwijze is reeds toegestaan (zie onder meer ABRS 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 39). Het reguleren van slagschaduw via maatwerkvoorschriften is overigens niet mogelijk op grond van artikel 3.12 Activiteitenregeling milieubeheer. Tot slot wordt opgemerkt dat de initiatiefnemer zelf een extra maatregel heeft genomen ten aanzien van slagschaduw. In het participatieplan is tussen omwonenden en initiatiefnemers afgesproken dat de slagschaduw op gevels van woningen tot nul wordt teruggebracht. Deze zienswijze leidt geleidelijk aan tot het voorgaande niet tot aanpassing van het ontwerpbesluit.

4. Familie G. Vethman

Samenvatting van de zienswijze

Indieners brengen de volgende punten in hun zienswijze naar voren:

- a. gevreesd wordt voor waardedaling van de woning. Indieners stellen met deze zienswijzen ook aanspraak te willen maken op planschadevergoeding als het plan toch door gaat;
- b. het plan is buitenproportioneel en gaat de redelijkheid ver voorbij;
- c. indiener vindt het jammer dat het plan voor een tweedeling zorgt in de omgeving;
- d. gevreesd wordt voor een afname van het woongenot.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: daling van woningwaarde als gevolg van een ruimtelijke ontwikkeling zoals het windpark Waardpolder kan via de planschadevergoedingsregeling worden verhaald. Indien u meent aanspraak te kunnen maken op planschadevergoeding, kunt u hier een verzoek voor indienen als de vergunning is vastgesteld. Dit kan tot 5 jaar na het onherroepelijk worden van die vergunning. Onherroepelijk wil zeggen dat er geen beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State meer mogelijk is. De wijze waarop een verzoek om planschade dient te worden beoordeeld is opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening. Om eventuele planschade vast te stellen, wordt iedere mogelijke vorm van waardedaling van bijvoorbeeld de woning, bedrijf of perceel geobjectiveerd beoordeeld. Een onafhankelijk adviseur/taxateur bepaalt of er sprake is van planschade en de omvang daarvan. De procedure is door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland vastgelegd in de Verordening planschade 2010. Normaliter volgen Gedeputeerde Staten dit onafhankelijk advies en zorgen dan voor uitbetaling. Gedeputeerde Staten verhalen de eventueel uit te keren planschadevergoeding op de ontwikkelaar. Gedeputeerde Staten hebben geen reden aan te nemen dat de waardevermindering als gevolg van het plan zodanig groot is dat de afweging van de belangen anders moet uitvallen dan in de ontwerpvergunning. De planschadevergoedingsregeling voorziet in dit kader in een voldoende compensatie van eventueel optredende schade (zie ook de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 72.1).

Ten aanzien van de opmerking van indiener dat tevens aanspraak wordt gemaakt op planschadevergoeding mocht het plan door gaan, geven Gedeputeerde Staten mee dat een aanvraag om planschadevergoeding kan worden ingediend nadat de definitieve vergunning is verleend.

Ad. b: de provincie Noord-Holland heeft met het Rijk afspraken gemaakt over de taakstelling voor het realiseren van MW's duurzame energie door plaatsing van windturbines op land. Als gevolg van deze taakstelling is zorgvuldig gekeken naar de mogelijkheden die daarvoor binnen de provincie zijn en de voorwaarden die aan het plaatsen van nieuwe windturbines moeten worden gesteld vanuit het oogpunt van het woon- en leefklimaat. Dit heeft geleid tot de regels zoals gesteld in de Provinciale Ruimtelijke Verordening en de aanwijzing van de herstructureringsgebieden. Door dit beleid verdwijnen in de Waardpolder 19 (verouderde) windturbines en worden 6 nieuwe windturbines geplaatst. Deze nieuwe windturbines zijn inderdaad groter dan de turbines van het bestaande windturbinepark. Gedeputeerde Staten zijn van mening dat deze grootte inpasbaar en landschaps-architectonisch verantwoord is in het landschap van de Waardpolder. De mening van indiener dat het plan buitenproportioneel is en de redelijkheid ver te buiten gaat, delen Gedeputeerde Staten daarom niet.

Ad. c: Gedeputeerde Staten delen de mening van indieners, dat het jammer zou zijn als er een tweedeling ontstaat in de omgeving van het windturbinepark als gevolg van dit initiatief. De provincie heeft er alles aan gedaan om draagvlak te versterken en het gesprek tussen omgeving en ontwikkelaar te bevorderen. De initiatiefnemer is gevraagd een participatieplan op te stellen en uit te voeren, waarin is beschreven hoe omwonenden worden betrokken bij het plan. Op de projectwebsite is het participatieplan te vinden. Het participatieplan voldoet aan de NWEA gedragscode zoals door de provincie gevraagd. Er is op verschillende momenten interactie geweest tussen initiatiefnemers en omwonenden: een gebiedsatelier, door de provincie georganiseerd, individuele gesprekken en vijf klankbordgroep bijeenkomsten. De diverse

onderzoeken zijn gedeeld met de omgeving en de verdeling van de participatiegelden is door de klankbordgroep uitgewerkt. Waardpolder biedt daarnaast mogelijkheden voor financiële participatie aan omwonenden.

Ad. d: De vergunningaanvraag is getoetst aan de door de wetgever daaraan gestelde eisen, waaronder het borgen van een acceptabel woon- en leefklimaat voor omwonenden. Uit de bij de aanvraag behorende onderzoeken is ons gebleken dat de aanvraag hieraan voldoet. Daarnaast voldoet het plan aan de aanvullende eisen die vanuit het provinciaal beleid zijn gesteld, mede vanuit het oogpunt van het verder waarborgen van het woon- en leefklimaat in Noord-Holland (zoals 600 meter van gevoelige bestemmingen in plaats van de wettelijk voorgeschreven kortere afstand). Dit laat onverlet dat het plan veranderingen aanbrengt in de directe leefomgeving van indieners en zij dit kunnen ervaren als een afname van het woongenot.

5. Familie Bes

Samenvatting van de zienswijze

Indieners brengen de volgende punten in hun zienswijze naar voren:

- a. de nieuwe windturbines worden veel groter dan de huidige. Door realisatie van windturbines in de Wieringermeer en de aanwezigheid van het windpark Groetpolder zijn vanuit de woning al veel grote turbines zichtbaar. Vanuit het oogpunt van leefbaarheid moeten er dat niet nog meer worden. Indieners voelen zich extra gedupeerd omdat er zo veel windturbines in de directe omgeving worden gerealiseerd. De turbines zijn veel te groot voor de leefomgeving van inspreker;
- b. ondanks het tijdelijk stopzetten van de turbines wordt hinder als gevolg van slagschaduw verwacht;
- c. indiener verwacht een toename van de geluidhinder door de grotere turbines ten opzichte van de overlast die nu al bij westenwind aanwezig is;
- d. het bevreemd inspreker dat de initiatiefnemer stelt dat er geen planschade is maar dat er geen inzicht wordt gegeven in de planschaderisicoanalyse. In een schrijven van Kritisch Platform Windenergie Wageningen (24-9-2014) wordt gesteld dat weldegelijk sprake is van waardevermindering van de woning tussen 8 en 50%. Indiener vindt het onacceptabel dat initiatiefnemer tonnen verdient en een huiseigenaar met een waardevermindering van 7% (gemiddeld CPB) naar huis wordt gestuurd;
- e. door het windpark ontstaat een tweedracht tussen eigenaren/aandeelhouders en de omwonenden. Sommige eigenaren/aandeelhouders zijn of blijven niet eens woonachtig in het gebied.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: de provincie Noord-Holland heeft met het Rijk afspraken gemaakt de taakstelling voor het realiseren van MW's duurzame energie door plaatsing van windturbines op land. Als gevolg van deze taakstelling is zorgvuldig gekeken naar de mogelijkheden die daarvoor binnen de provincie zijn en de voorwaarden die aan het plaatsen van nieuwe windturbines moeten worden gesteld vanuit het oogpunt van het woon- en leefklimaat. Dit heeft geleid tot de regels zoals gesteld in de Provinciale Ruimtelijke Verordening en de aanwijzing van de herstructureringsgebieden. Door dit beleid verdwijnen in de Waardpolder 19 (verouderde) windturbines en worden 6 nieuwe windturbines geplaatst. Deze nieuwe windturbines zijn inderdaad groter dan de turbines van het bestaande windturbinepark. Gedeputeerde Staten zijn van mening dat deze grootte inpasbaar is en landschaps-architectonisch verantwoord in het landschap van de Waardpolder. De vergunningaanvraag is getoetst aan de door de wetgever daaraan gestelde eisen, waaronder het borgen van een acceptabel woon- en leefklimaat voor omwonenden. Uit de bij de aanvraag behorende onderzoeken is ons gebleken dat de aanvraag hieraan voldoet. Daarnaast voldoet het plan aan de aanvullende eisen die vanuit het provinciaal beleid zijn gesteld, mede vanuit het oogpunt van het verder waarborgen van het woon- en leefklimaat in Noord-Holland (zoals 600 meter van gevoelige bestemmingen in plaats van de wettelijk voorgeschreven kortere afstand).

Dit laat onverlet dat het plan veranderingen aanbrengt in de directe leefomgeving van indieners en zij dit kunnen ervaren als een afname van het woongenot.

Ad. b: De slagschaduw is onderzocht in het rapport 'Slagschaduwhinder' van 22 april 2016. Hierin zijn alle woningen opgenomen die mogelijk hinder van slagschaduw ondervinden. De woning van indiener is hierin meegenomen. Hieruit blijkt dat voor de woning van indiener zonder stilstandvoorziening een slagschaduwhinder wordt verwacht van maximaal 6.58 tot 9.02 uur per jaar, wat boven de in artikel 3.12 van het Activiteitenregeling milieubeheer opgenomen norm van 5.40 uur per jaar is. In overeenstemming met dit artikel worden de windturbines daarom uitgerust met een automatische stilstandvoorziening. In de windturbinebesturing wordt een kalender van dagen en tijden geprogrammeerd, waarmee de rotor wordt gestopt als de zonnenschijnsensor aangeeft dat de zon schijnt en deze op een zodanige positie ten opzichte van een gevoelig object staat dat daar hinder door slagschaduw kan optreden. Hierdoor wordt voorkomen dat er ter plaatse van de woning van indiener onaanvaardbare slagschaduwhinder optreedt (zie ook ABRS 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 39). Gelet op deze wettelijke regeling is het opnemen van maatwerkvoorschriften om slagschaduwhinder geheel te voorkomen niet toegestaan.

In aanvulling op dit wettelijk kader is ons bekend dat in het participatieplan tussen omwonenden en initiatiefnemers is afgesproken dat de slagschaduw op gevels van woningen tot nul wordt teruggebracht.

Ad. c: uit het bij de aanvraag ingediende akoestisch onderzoeksrapport blijkt dat bij de omliggende woningen conform artikel 3.14a Activiteitenbesluit wordt voldaan aan de geluidnorm van $L_{den} = 47\text{dB}$ en $L_{night} = 41\text{ dB}$. Het is mogelijk dat er meer geluidhinder wordt ervaren van de te vergunnen windturbines, maar deze blijft binnen de hiervoor wettelijk gestelde normen.

Ad. d: het is niet aan initiatiefnemer om te beoordelen of als gevolg van het initiatief planschade optreedt. Daling van woningwaarde als gevolg van een ruimtelijke ontwikkeling zoals het windpark Waardpolder kan via de planschadevergoedingsregeling worden verhaald. Indien u meent aanspraak te kunnen maken op planschadevergoeding, kunt u hier een verzoek voor indienen als de vergunning is vastgesteld. Dit kan tot 5 jaar na het onherroepelijk worden van die vergunning. Onherroepelijk wil zeggen dat er geen beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State meer mogelijk is. De wijze waarop een verzoek om planschade dient te worden beoordeeld is opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening. Om eventuele planschade vast te stellen, wordt iedere mogelijke vorm van waardedaling van bijvoorbeeld de woning, bedrijf of perceel geobjectiveerd beoordeeld. Een onafhankelijk adviseur/taxateur bepaalt of er sprake is van planschade en de omvang daarvan. De procedure is door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland vastgelegd in de Verordening planschade 2010. Normaliter volgen Gedeputeerde Staten dit onafhankelijk advies en zorgen dan voor uitbetaling. Gedeputeerde Staten verhalen de eventueel uit te keren planschadevergoeding op de ontwikkelaar. Gedeputeerde Staten hebben geen reden aan te nemen dat de waardevermindering als gevolg van het plan zodanig groot is dat de afweging van de belangen anders moet uitvallen dan in de ontwerpvergunning. De planschadevergoedingsregeling voorziet in dit kader in een voldoende compensatie van eventueel optredende schade (zie ook de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 72.1).

Ad e: Gedeputeerde Staten delen de mening van indieners, dat het jammer zou zijn als er een tweedeling ontstaat in de omgeving van het windturbinepark als gevolg van dit initiatief. De provincie heeft er alles aan gedaan om draagvlak te versterken en het gesprek tussen omgeving en ontwikkelaar te bevorderen. De initiatiefnemer is gevraagd een participatieplan op te stellen en uit te voeren, waarin is beschreven hoe omwonenden worden betrokken bij het plan. Op de projectwebsite is het participatieplan te vinden. Het participatieplan voldoet aan de NWEA gedragscode zoals door de provincie gevraagd. Er is op verschillende momenten interactie geweest tussen initiatiefnemers en omwonenden: een gebiedsatelier, door de provincie georganiseerd, individuele gesprekken en vijf klankbordgroep bijeenkomsten. De diverse onderzoeken zijn gedeeld met de omgeving en de verdeling van de participatiegelden is door de klankbordgroep uitgewerkt. Waardpolder biedt daarnaast mogelijkheden voor financiële participatie aan omwonenden.

6. Familie Spaans

Samenvatting van de zienswijze

Indieners brengen de volgende punten in hun zienswijze naar voren:

- a. indieners voelen zich extra gedupeerd omdat er zo veel windturbines in de directe omgeving worden gerealiseerd, onder andere in de Wieringermeer. Dit moet stoppen. De turbines zijn veel te groot voor de leefomgeving van inspreker;
- b. de Waardpolder is een unieke kleinschalige polder gelegen tussen twee levendige dorpen; Kolhorn en Wieringerwaard. Het is geen industrieel gebied waar windturbines zo groot als de Euromast thuis horen. Het is agrarisch gebied;
- c. ondanks het tijdelijk stopzetten van de turbines wordt hinder als gevolg van slagschaduw verwacht;
- d. er zal mogelijk geluidshinder ontstaan volgens indiener;
- e. gevreesd wordt een waardedaling van de woning;
- f. door het windpark ontstaat een tweedracht tussen eigenaren/aandeelhouders en de omwonenden. Sommige eigenaren/aandeelhouders zijn of blijven niet eens woonachtig in het gebied.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: de provincie Noord-Holland heeft met het Rijk afspraken gemaakt de taakstelling voor het realiseren van MW's duurzame energie door plaatsing van windturbines op land. Als gevolg van deze taakstelling is zorgvuldig gekeken naar de mogelijkheden die daarvoor binnen de provincie zijn en de voorwaarden die aan het plaatsen van nieuwe windturbines moeten worden gesteld vanuit het oogpunt van het woon- en leefklimaat. Dit heeft geleid tot de regels zoals gesteld in de Provinciale Ruimtelijke Verordening en de aanwijzing van de herstructureringsgebieden. Door dit beleid verdwijnen in de Waardpolder 19 (verouderde) windturbines en worden 6 nieuwe windturbines geplaatst. Deze nieuwe windturbines zijn inderdaad groter dan de turbines van het bestaande windturbinepark. Gedeputeerde Staten zijn van mening dat deze grootte inpasbaar is en landschaps-architectonisch verantwoord in het landschap van de Waardpolder. De vergunningaanvraag is getoetst aan de door de wetgever daaraan gestelde eisen, waaronder het borgen van een acceptabel woon- en leefklimaat voor omwonenden. Uit de bij de aanvraag behorende onderzoeken is ons gebleken dat de aanvraag hieraan voldoet. Daarnaast voldoet het plan aan de aanvullende eisen die vanuit het provinciaal beleid zijn gesteld, mede vanuit het oogpunt van het verder waarborgen van het woon- en leefklimaat in Noord-Holland (zoals 600 meter van gevoelige bestemmingen in plaats van de wettelijk voorgeschreven kortere afstand). Dit laat onverlet dat het plan veranderingen aanbrengt in de directe leefomgeving van indieners en zij dit kunnen ervaren als een afname van het woongenot.

Ad. b: zoals in de Beleidsregel *Wind op Land Uitwerking ruimtelijke uitgangspunten voor windturbines in herstructureringsgebieden d.d. 8 december 2015* is aangegeven ligt het herstructureringsgebied Waard- en Groetpolder in het dynamische 'agrotechnische' polderlandschap van de Kop. In de voorstudie Noord-Holland Windlandschappen wordt hiervan gezegd: *"In de polders wordt geploegd, gezaaid, geoogst en zijn de seizoenen goed zichtbaar. Het zijn modelmatige, ontworpen landschappen met vaak duidelijke grenzen. Open ruimten waarin de horizon, het panorama overheerst: zeeën van ruimte. Lange lijnen en repeterende elementen (erven, boerderijen, sloten, kanalen, lanen, wegen) brengen hierin maat en orde. De details van die elementen en de samenstelling ervan is illustratief voor de tijd van ontginning. Door deze eigen poldersignatuur verschillen de polders van de aangrenzende buurpolders. Zowel vanuit het aspect van de dynamiek als vanuit de repeterende landschapselementen past wind in beginsel goed bij de polders."* De bestaande oude lijnopstellingen in Waard- en Groetpolder zijn onder meer reden om dit gebied als herstructureringsgebied aan te wijzen. Daarbij is de contour zo gekozen dat slechts een deel van de Wieringerwaard er binnen valt om er voor te zorgen dat deze polder geen integrale nieuwe wind-identiteit krijgt. Gelet op deze overwegingen is de Waardpolder gekenmerkt als geschikt voor invulling van de herstructureringsopgave.

Ad. c: De slagschaduw is onderzocht in het rapport 'Slagschaduwhinder' van 22 april 2016. Hierin zijn alle woningen opgenomen die mogelijk hinder van slagschaduw ondervinden. De woning van indiener is hierin meegenomen. Hieruit blijkt dat voor de woning van indiener zonder stilstandvoorziening een slagschaduwhinder wordt verwacht van maximaal 12,37 tot 15.48 uur per jaar, wat boven de in artikel 3.12 van het Activiteitenregeling milieubeheer opgenomen norm van 5.40 uur per jaar is. In overeenstemming met dit artikel worden de windturbines daarom uitgerust met een automatische stilstandvoorziening. In de windturbinebesturing wordt een kalender van dagen en tijden geprogrammeerd, waarmee de rotor wordt gestopt als de zonnenschijnsensor aangeeft dat de zon schijnt en deze op een zodanige positie ten opzichte van een gevoelig object staat dat daar hinder door slagschaduw kan optreden. Hierdoor wordt voorkomen dat er ter plaatse van de woning van indiener onaanvaardbare slagschaduwhinder optreedt (zie ook ABRS 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 39). Gelet op deze wettelijke regeling is het opnemen van maatwerkvoorschriften om slagschaduwhinder geheel te voorkomen niet toegestaan.

In aanvulling op dit wettelijk kader is ons bekend dat in het participatieplan tussen omwonenden en initiatiefnemers is afgesproken dat de slagschaduw op gevels van woningen tot nul wordt teruggebracht.

Ad. d: uit het bij de aanvraag ingediende akoestisch onderzoeksrapport blijkt dat bij de omliggende woningen conform artikel 3.14a Activiteitenbesluit wordt voldaan aan de geluidnorm van $L_{den} = 47\text{ dB}$ en $L_{night} = 41\text{ dB}$. Het is mogelijk dat er meer geluidhinder wordt ervaren van de te vergunnen windturbines, maar deze blijft binnen de hiervoor wettelijk gestelde normen.

Ad. e: daling van woningwaarde als gevolg van een ruimtelijke ontwikkeling zoals het windpark Waardpolder kan via de planschadevergoedingsregeling worden verhaald. Indien u meent aanspraak te kunnen maken op planschadevergoeding, kunt u hier een verzoek voor indienen als de vergunning is vastgesteld. Dit kan tot 5 jaar na het onherroepelijk worden van die vergunning. Onherroepelijk wil zeggen dat er geen beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State meer mogelijk is. De wijze waarop een verzoek om planschade dient te worden beoordeeld is opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening. Om eventuele planschade vast te stellen, wordt iedere mogelijke vorm van waardedaling van bijvoorbeeld de woning, bedrijf of perceel geobjectiveerd beoordeeld. Een onafhankelijk adviseur/taxateur bepaalt of er sprake is van planschade en de omvang daarvan. De procedure is door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland vastgelegd in de Verordening planschade 2010. Normaliter volgen Gedeputeerde Staten dit onafhankelijk advies en zorgen dan voor uitbetaling. Gedeputeerde Staten verhalen de eventueel uit te keren planschadevergoeding op de ontwikkelaar. Gedeputeerde Staten hebben geen reden aan te nemen dat de waardevermindering als gevolg van het plan zodanig groot is dat de afweging van de belangen anders moet uitvallen dan in de ontwerpvergunning. De planschadevergoedingsregeling voorziet in dit kader in een voldoende compensatie van eventueel optredende schade (zie ook de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 72.1).

Ad. f: Gedeputeerde Staten delen de mening van indieners, dat het jammer zou zijn als er een tweedeling ontstaat in de omgeving van het windturbinepark als gevolg van dit initiatief. De provincie heeft er alles aan gedaan om draagvlak te versterken en het gesprek tussen omgeving en ontwikkelaar te bevorderen. De initiatiefnemer is gevraagd een participatieplan op te stellen en uit te voeren, waarin is beschreven hoe omwonenden worden betrokken bij het plan. Op de projectwebsite is het participatieplan te vinden. Het participatieplan voldoet aan de NWEA gedragscode zoals door de provincie gevraagd. Er is op verschillende momenten interactie geweest tussen initiatiefnemers en omwonenden: een gebiedsatelier, door de provincie georganiseerd, individuele gesprekken en vijf klankbordgroep bijeenkomsten. De diverse onderzoeken zijn gedeeld met de omgeving en de verdeling van de participatiegelden is door de klankbordgroep uitgewerkt. Waardpolder biedt daarnaast mogelijkheden voor financiële participatie aan omwonenden.

7. J.A. v/d Velden

Samenvatting van de zienswijze

Indieners brengen de volgende punten in hun zienswijze naar voren:

- a. gesteld wordt dat de hoogte van de windturbines niet meer in verhouding staat tot met het landschap en een disharmonie veroorzaakt voor de wijde omtrek;
- b. de windturbines betekenen een aantasting van het leefgenot in de Waardpolder en de wijde omgeving;
- c. indiener is van mening dat windturbines van deze omvang enkel op zee mogen worden opgesteld.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: de provincie Noord-Holland heeft met het Rijk afspraken gemaakt de taakstelling voor het realiseren van MW's duurzame energie door plaatsing van windturbines op land. Als gevolg van deze taakstelling is zorgvuldig gekeken naar de mogelijkheden die daarvoor binnen de provincie zijn en de voorwaarden die aan het plaatsen van nieuwe windturbines moeten worden gesteld vanuit het oogpunt van het woon- en leefklimaat. Dit heeft geleid tot de regels zoals gesteld in de Provinciale Ruimtelijke Verordening en de aanwijzing van de herstructureringsgebieden. Door dit beleid verdwijnen in de Waardpolder 19 (verouderde) windturbines en worden 6 nieuwe windturbines geplaatst. Deze nieuwe windturbines zijn inderdaad groter dan de turbines van het bestaande windturbinepark. Gedeputeerde Staten zijn van mening dat deze grootte inpasbaar is en landschaps-architectonisch verantwoord in het landschap van de Waardpolder. De vergunningaanvraag is getoetst aan de door de wetgever daaraan gestelde eisen, waaronder het borgen van een acceptabel woon- en leefklimaat voor omwonenden. Uit de bij de aanvraag behorende onderzoeken is ons gebleken dat de aanvraag hieraan voldoet. Daarnaast voldoet het plan aan de aanvullende eisen die vanuit het provinciaal beleid zijn gesteld, mede vanuit het oogpunt van het verder waarborgen van het woon- en leefklimaat in Noord-Holland (zoals 600 meter van gevoelige bestemmingen in plaats van de wettelijk voorgeschreven kortere afstand). Dit laat onverlet dat het plan veranderingen aanbrengt in de directe leefomgeving van indieners en zij dit kunnen ervaren als een afname van het woongenot.

Zoals in de Beleidsregel *Wind op Land Uitwerking ruimtelijke uitgangspunten voor windturbines in herstructureringsgebieden d.d. 8 december 2015* is aangegeven ligt het herstructureringsgebied Waard- en Groetpolder in het dynamische 'agrotechnische' polderlandschap van de Kop. In de voorstudie Noord-Holland Windlandschappen wordt hiervan gezegd: *"In de polders wordt geploegd, gezaaid, geoogst en zijn de seizoenen goed zichtbaar. Het zijn modelmatige, ontworpen landschappen met vaak duidelijke grenzen. Open ruimten waarin de horizon, het panorama overheerst: zeeën van ruimte. Lange lijnen en repeterende elementen (erven, boerderijen, sloten, kanalen, lanen, wegen) brengen hierin maat en orde. De details van die elementen en de samenstelling ervan is illustratief voor de tijd van ontginning. Door deze eigen poldersignatuur verschillen de polders van de aangrenzende buurpolders. Zowel vanuit het aspect van de dynamiek als vanuit de repeterende landschapselementen past wind in beginsel goed bij de polders."* De bestaande oude lijnopstellingen in Waard- en Groetpolder zijn onder meer reden om dit gebied als herstructureringsgebied aan te wijzen. Daarbij is de contour zo gekozen dat slechts een deel van de Wieringerwaard er binnen valt om er voor te zorgen dat deze polder geen integrale nieuwe wind-identiteit krijgt. Gelet op deze overwegingen is de Waardpolder gekenmerkt als geschikt voor invulling van de herstructureringsopgave.

Ad. b: in het kader van een goede ruimtelijke ordening is beoordeeld of sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat, In de vergunning is getoetst of het plan voldoet aan de door de wetgever gestelde eisen. Hiermee wordt beoogd een voor iedereen acceptabel woon- en leefklimaat te waarborgen in Nederland. Het plan voldoet aan deze eisen. Daarnaast voldoet het plan aan de aanvullende eisen die vanuit het provinciaal beleid zijn gesteld, mede vanuit het oogpunt van het verder waarborgen van het woon- en leefklimaat in Noord-Holland. Dit laat onverlet dat het plan veranderingen aanbrengt in de directe leefomgeving van indieners en zij dit

kunnen ervaren als een afname van het woongenot Gedeputeerde Staten zijn van oordeel dat het woongenot niet dermate wordt aangetast dat geen sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Ad. c: dit standpunt van indiener nemen Gedeputeerde Staten voor kennisgeving aan.

8. Groep Maatwerk Windplan Waardpolder

Samenvatting van de zienswijze

Indieners brengen de volgende punten in hun zienswijze naar voren:

- a. de zes megaturbines zijn disproportioneel groot in verhouding tot het omringende agrarische landschap. Dit leidt tot een ingrijpende verandering van het leef- en woongenot en doet in sterke mate afbreuk aan het woon en leefklimaat. Daarnaast wordt het Noord-Hollandse landschap door de megaturbines over honderden vierkante kilometers onherstelbaar aangetast;
- b. volgens inspreker wordt de nabijgelegen Westfriese omringdijk aangetast in zijn cultuurhistorische en esthetische waarde;
- c. indieners verwachten een toename van de geluidhinder door de grotere turbines ten opzichte van de overlast die nu al bij westenwind aanwezig is. Daarbij moet rekening worden gehouden met het feit dat de Waardpolder een stil gebied is zonder veel achtergrondlawaai. Het volstaat daarom niet dat wordt voldaan aan de wettelijke normen. Er moet maatwerk worden geleverd. Daar is niets van terecht gekomen ondanks het amendement van PS van 15 december 2014 (PRV artikel 32, lid 4, sub g). Ook vreest inspreker voor laagfrequent geluid dat de gezondheid van omwonenden en boeren die op het land werken schaadt;
- d. indieners verwachten gezondheidsproblemen als gevolg van slaapproblemen, stress en angst als gevolg van de geluidsoverlast;
- e. slagschaduw en geluidhinder doen veel afbreuk aan de milieukwaliteit van het gebied;
- f. indieners stellen dat de waarde van de woningen in de omgeving zal dalen als gevolg van het plan. Dit is volledig genegeerd terwijl omwonenden een normaal maatschappelijk risico van 2% heeft dat zelf moet worden gedragen. Initiatiefnemers hebben hierover geen voorlichting gegeven noch is er een taxatie van de waarde van het onroerend goed uitgevoerd. Dit is noodzakelijk om de daadwerkelijke waarde daling vast te stellen;
- g. door initiatiefnemers is een participatiefonds opgericht bestaande uit een gebiedsfonds en een omwonendenfonds. De RvS stelt dat bewoners in een straal van 1500 meter als belanghebbenden moeten worden aangemerkt (17-3-2010, 2010/200808402/1/R2), Voor het omwonendenfonds komen nu enkel omwonenden in een straal van 1137 meter van het windpark in aanmerking. Dit is niet in overeenstemming met de uitspraak van de RvS en is enkel gekozen om te voorkomen dat het geld met te veel omwonenden moet worden gedeeld. Dit draagt niet bij aan het verkrijgen van draagvlak bij omwonenden die wel overlast hebben maar zijn uitgesloten van het fonds.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: de provincie Noord-Holland heeft met het Rijk afspraken gemaakt de taakstelling voor het realiseren van MW's duurzame energie door plaatsing van windturbines op land. Als gevolg van deze taakstelling is zorgvuldig gekeken naar de mogelijkheden die daarvoor binnen de provincie zijn en de voorwaarden die aan het plaatsen van nieuwe windturbines moeten worden gesteld vanuit het oogpunt van het woon- en leefklimaat. Dit heeft geleid tot de regels zoals gesteld in de Provinciale Ruimtelijke Verordening en de aanwijzing van de herstructureringsgebieden. Door dit beleid verdwijnen in de Waardpolder 19 (verouderde) windturbines en worden 6 nieuwe windturbines geplaatst. Deze nieuwe windturbines zijn inderdaad groter dan de turbines van het bestaande windturbinepark. Gedeputeerde Staten zijn van mening dat deze grootte inpasbaar is en landschaps-architectonisch verantwoord in het landschap van de Waardpolder. De vergunningaanvraag is getoetst aan de door de wetgever daaraan gestelde eisen, waaronder het borgen van een acceptabel woon- en leefklimaat voor omwonenden. Uit de bij de aanvraag behorende onderzoeken is ons gebleken dat de aanvraag hieraan voldoet. Daarnaast voldoet het plan aan de aanvullende eisen die vanuit het provinciaal beleid zijn gesteld, mede vanuit het

oogpunt van het verder waarborgen van het woon- en leefklimaat in Noord-Holland (zoals 600 meter van gevoelige bestemmingen in plaats van de wettelijk voorgeschreven kortere afstand). Dit laat onverlet dat het plan veranderingen aanbrengt in de directe leefomgeving van inwoners en zij dit kunnen ervaren als een afname van het woongenot.

Zoals in de Beleidsregel *Wind op Land Uitwerking ruimtelijke uitgangspunten voor windturbines in herstructureringsgebieden d.d. 8 december 2015* is aangegeven ligt het herstructureringsgebied Waard- en Groetpolder in het dynamische 'agrotechnische' polderlandschap van de Kop. In de voorstudie Noord-Holland Windlandschappen wordt hiervan gezegd: *"In de polders wordt geploegd, gezaaid, geoogst en zijn de seizoenen goed zichtbaar. Het zijn modelmatige, ontworpen landschappen met vaak duidelijke grenzen. Open ruimten waarin de horizon, het panorama overheerst: zeeën van ruimte. Lange lijnen en repeterende elementen (erven, boerderijen, sloten, kanalen, lanen, wegen) brengen hierin maat en orde. De details van die elementen en de samenstelling ervan is illustratief voor de tijd van ontginning. Door deze eigen poldersignatuur verschillen de polders van de aangrenzende buurpolders. Zowel vanuit het aspect van de dynamiek als vanuit de repeterende landschapselementen past wind in beginsel goed bij de polders."* De bestaande oude lijnopstellingen in Waard- en Groetpolder zijn onder meer reden om dit gebied als herstructureringsgebied aan te wijzen. Daarbij is de contour zo gekozen dat slechts een deel van de Wieringerwaard er binnen valt om er voor te zorgen dat deze polder geen integrale nieuwe wind-identiteit krijgt. Gelet op deze overwegingen is de Waardpolder gekenmerkt als geschikt voor invulling van de herstructureringsopgave.

Ad. b: de eerste zuidelijke turbine van de nieuwe opstelling staat c.a. 1 km van West Friese Omringdijk. Dit betekent dat deze vanaf de West Friese Omringdijk wel zichtbaar is, maar dat de (beleving van) kleinschaligheid van dijk en directe omgeving niet wordt aangetast. In het Beeldkwaliteitsplan West Friese Omringdijk d.d. juni 2009 van de provincie wordt onderscheid gemaakt tussen de dijkzone (directe omgeving), de kwaliteitszone (200 m aan weerszijden van de dijk) en de panoramazone. Nieuwe ontwikkelingen die de openheid aantasten mogen niet in de kwaliteitszone worden gerealiseerd. De windturbines, voor zover deze gelet op de openheid en onderlinge afstand de openheid van het landschap zouden aantasten, worden gerealiseerd in de panoramazone. Daarmee wordt voldaan aan de eisen uit het beeldkwaliteitsplan en is geen sprake van de aantasting van de cultuurhistorie van de West Friese Omringdijk.

Ad. c: uit het bij de aanvraag ingediende akoestisch onderzoeksrapport blijkt dat bij de omliggende woningen conform artikel 3.14a Activiteitenbesluit wordt voldaan aan de geluidnorm van $L_{den} = 47\text{ dB}$ en $L_{night} = 41\text{ dB}$. De genoemde geluidnormen zijn jaargemiddelde geluidsniveaus. In de wettelijk voorgeschreven beoordelingsmethode worden geluiden niet separaat beoordeeld maar zijn opgenomen in het jaargemiddeld geluidniveau.

In het Activiteitenbesluit is specifiek voor windturbines een mogelijkheid voor individueel maatwerk opgenomen. Het gaat om het vaststellen van andere waarden (art. 3.14a lid 2 en lid 3). Het bevoegd gezag kan volgens art. 3.14a lid 3 in een concreet geval een andere waarde voorschrijven, als bijzondere lokale omstandigheden daartoe aanleiding geven. Gedeputeerde Staten hebben geoordeeld dat geen sprake is van bijzondere lokale omstandigheden omdat een stille omgeving zich op tal van locaties voordoet en omdat zich al (19) windturbines in het gebied bevinden.

Het feit dat op grond van art. 3.14a lid 3 Activiteitenbesluit sprake moet zijn van 'bijzondere lokale omstandigheden' betekent dat niet te snel afgeweken hoeft te worden van de normen uit het eerste lid. In een uitspraak van de Afdeling van 10 december 2014 (ABRS 10 december 2014, nr. 201403936/1) werd geoordeeld dat het bevoegd gezag zich in redelijkheid op het standpunt had gesteld dat een laag referentieniveau van het omgevingsgeluid geen bijzondere omstandigheid vormde.

Zoals beschreven in het akoestisch onderzoek (paragraaf 4.4) zijn in onderzoeken van het RIVM en het Agentschap NL geen aanwijzingen naar voren gekomen, dat laagfrequent geluid door windturbines een belangrijke rol speelt bij en invloed heeft op de beleving en gezondheid van omwonenden. Daarnaast kan op basis van een brief van de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu worden gesteld, dat toetsing aan de standaard Nederlandse geluidnormen tevens

voldoende bescherming biedt tegen laagfrequent geluid. Om die reden is het niet noodzakelijk geacht om nader onderzoek te doen naar laagfrequent geluid voor Windpark Waardpolder.

Ad. d: in het kader van een goede ruimtelijke ordening is beoordeeld of sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat, In de vergunning is getoetst of het plan voldoet aan de door de wetgever gestelde eisen. Hiermee wordt beoogd een voor iedereen acceptabel woon- en leefklimaat te waarborgen in Nederland. Het plan voldoet aan deze eisen. Daarnaast voldoet het plan aan de aanvullende eisen die vanuit het provinciaal beleid zijn gesteld, mede vanuit het oogpunt van het verder waarborgen van het woon- en leefklimaat in Noord-Holland. Dit laat onverlet dat het plan veranderingen aanbrengt in de directe leefomgeving van indieners en zij dit kunnen ervaren als een afname van het woongenot Gedeputeerde Staten zijn van oordeel dat het woongenot niet dermate wordt aangetast dat geen sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Ad. e: onduidelijk is wat indiener beoogd ten aanzien van de bedoelde milieukwaliteit. Voor inhoudelijke beoordeling van de slagschaduw en geluidshinder zie beantwoording onder c en d.

Ad. f: daling van woningwaarde als gevolg van een ruimtelijke ontwikkeling zoals het windpark Waardpolder kan via de planschadevergoedingsregeling worden verhaald. Indien u meent aanspraak te kunnen maken op planschadevergoeding, kunt u hier een verzoek voor indienen als de vergunning is vastgesteld. Dit kan tot 5 jaar na het onherroepelijk worden van die vergunning. Onherroepelijk wil zeggen dat er geen beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State meer mogelijk is. De wijze waarop een verzoek om planschade dient te worden beoordeeld is opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening. Om eventuele planschade vast te stellen, wordt iedere mogelijke vorm van waardedaling van bijvoorbeeld de woning, bedrijf of perceel geobjectiveerd beoordeeld. Een onafhankelijk adviseur/taxateur bepaalt of er sprake is van planschade en de omvang daarvan. De procedure is door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland vastgelegd in de Verordening planschade 2010. Normaliter volgen Gedeputeerde Staten dit onafhankelijk advies en zorgen dan voor uitbetaling. Gedeputeerde Staten verhalen de eventueel uit te keren planschadevergoeding op de ontwikkelaar. Gedeputeerde Staten hebben geen reden aan te nemen dat de waardevermindering als gevolg van het plan zodanig groot is dat de afweging van de belangen anders moet uitvallen dan in de ontwerpvergunning. De planschadevergoedingsregeling voorziet in dit kader in een voldoende compensatie van eventueel optredende schade (zie ook de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 72.1).

Ad. g: een omwonendenregeling zoals het participatieplan maakt geen onderdeel uit van de vergunning, nu een dergelijke regeling in beginsel geen ruimtelijke relevantie heeft (zie ook ABRS 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 10.1). Het participatieplan is bedoeld om afspraken vast te leggen tussen de initiatiefnemers en de omwonenden over de verdeling van een deel van de opbrengsten van het windturbinepark. De provincie is in deze overeenkomst in beginsel geen partij. Bovendien kan de inhoud van het participatieplan gelet op de uitspraak van de Raad van State geen grond zijn voor afwijzing van voorliggende aanvraag. Dat laat onverlet dat Gedeputeerde Staten het zouden betreuren als het participatieplan niet bijdraagt aan het creëren van draagvlak in de omgeving. In aanvulling hierop merken wij op dat, anders dan indiener aangeeft, de afspraken uit het participatieplan van toepassing zijn op omwonenden in een straal van 1200 meter.

9. E v/d Laan en A.J. van Raalte

Samenvatting van de zienswijze

Indieners brengen de volgende punten in hun zienswijze naar voren:

- a. er is geen sprake van een goede landschappelijke inpassing gelet op de ligging tussen de beschermde dorpsgezichten van Kolhorn en Wieringerwaard, nabij het natuurgebied tussen Molenkolk, Hemmerweg en Kolhornerkade en de hoogte van de turbines in geen verhouding staat tot de omgeving. De hoogte is buitenproportioneel in een landelijke omgeving. Daarbij komt de overkill aan windturbines in een beperkt gebied;
- b. indiener verwacht met name 's nachts geluidshinder omdat er dan minder omgevingsgeluid is. Slapen met een open raam is in de huidige situatie al niet mogelijk laat staan straks.

Verder wordt gevreesd voor laagfrequent geluid en de bijbehorende gezondheidsrisico's en is er niet gekeken naar het geluidseffect van cumulatie gelet op de ligging van de woning nabij de N245;

- c. gevreesd wordt voor lichtverontreiniging als gevolg van de rode signalering op de windturbines;
- d. indiener verwacht gezondheidsproblemen als gevolg van slaapproblemen, stress en angst als gevolg van de geluidsoverlast. Ook wordt gevreesd voor gezondheidsrisico's omdat vanuit de woning altijd draaiende windturbines te zien zijn waardoor het nooit meer stil wordt;
- e. er worden geen woningtaxaties aangeboden waardoor omwonden zelf kosten moeten gaan maken. Daarbij komt dat initiatiefnemers ieder schadeloosstelling voor waardevermindering van de woning of overlast van de hand wijzen;
- f. vogels en vleermuizen ondervinden hinder van de windturbines.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: zoals in de Beleidsregel *Wind op Land Uitwerking ruimtelijke uitgangspunten voor windturbines in herstructureringsgebieden d.d. 8 december 2015* is aangegeven ligt het herstructureringsgebied Waard- en Groetpolder in het dynamische 'agrotechnische' polderlandschap van de Kop. In de voorstudie Noord-Holland Windlandschappen wordt hiervan gezegd: *"In de polders wordt geploegd, gezaaid, geoogst en zijn de seizoenen goed zichtbaar. Het zijn modelmatige, ontworpen landschappen met vaak duidelijke grenzen. Open ruimten waarin de horizon, het panorama overheerst: zeeën van ruimte. Lange lijnen en repeterende elementen (erven, boerderijen, sloten, kanalen, lanen, wegen) brengen hierin maat en orde. De details van die elementen en de samenstelling ervan is illustratief voor de tijd van ontginning. Door deze eigen poldersignatuur verschillen de polders van de aangrenzende buurpolders. Zowel vanuit het aspect van de dynamiek als vanuit de repeterende landschapselementen past wind in beginsel goed bij de polders."* De bestaande oude lijnopstellingen in Waard- en Groetpolder zijn onder meer reden om dit gebied als herstructureringsgebied aan te wijzen. Daarbij is de contour zo gekozen dat slechts een deel van de Wieringerwaard er binnen valt om er voor te zorgen dat deze polder geen integrale nieuwe wind-identiteit krijgt. Gelet op deze overwegingen is de Waardpolder gekenmerkt als geschikt voor invulling van de herstructureringsopgave.

Ad. b: uit het bij de aanvraag ingediende akoestisch onderzoeksrapport blijkt dat bij de omliggende woningen conform artikel 3.14a Activiteitenbesluit wordt voldaan aan de geluidnorm van $L_{den} = 47\text{dB}$ en $L_{night} = 41\text{ dB}$. De genoemde geluidnormen zijn jaargemiddelde geluidsniveaus. In de wettelijk voorgeschreven beoordelingsmethode worden geluiden niet separaat beoordeeld maar zijn opgenomen in het jaargemiddeld geluidniveau.

In het Activiteitenbesluit is specifiek voor windturbines een mogelijkheid voor individueel maatwerk opgenomen. Het gaat om het vaststellen van andere waarden (art. 3.14a lid 2 en lid 3). Het bevoegd gezag kan volgens art. 3.14a lid 3 in een concreet geval een andere waarde voorschrijven, als bijzondere lokale omstandigheden daartoe aanleiding geven. Gedeputeerde Staten hebben geoordeeld dat geen sprake is van bijzondere lokale omstandigheden omdat een stille omgeving zich op tal van locaties voordoet en omdat zich al (19) windturbines in het gebied bevinden.

Het feit dat op grond van art. 3.14a lid 3 Activiteitenbesluit sprake moet zijn van 'bijzondere lokale omstandigheden' betekent dat niet te snel afgeweken behoeft te worden van de normen uit het eerste lid. In een uitspraak van de Afdeling van 10 december 2014 (ABRS 10 december 2014, nr. 201403936/1) werd geoordeeld dat het bevoegd gezag zich in redelijkheid op het standpunt had gesteld dat een laag referentieniveau van het omgevingsgeluid geen bijzondere omstandigheid vormde.

Zoals beschreven in het akoestisch onderzoek (paragraaf 4.4) zijn in onderzoeken van het RIVM en het Agentschap NL geen aanwijzingen naar voren gekomen, dat laagfrequent geluid door windturbines een belangrijke rol speelt bij en invloed heeft op de beleving en gezondheid van omwonenden. Daarnaast kan op basis van een brief van de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu worden gesteld, dat toetsing aan de standaard Nederlandse geluidnormen tevens

voldoende bescherming biedt tegen laagfrequent geluid. Om die reden is het niet noodzakelijk geacht om nader onderzoek te doen naar laagfrequent geluid voor Windpark Waardpolder.

Ad. c: Obstakelverlichting moet op grond van de internationale burgerluchtvaartregelgeving worden toegepast op objecten hoger dan 150 meter. Omdat de tiphoogte van de aangevraagde windturbines hoger is dan 150 meter moet op de windturbine deze obstakelverlichting worden toegepast. De obstakelverlichting is niet van die sterkte dat deze leidt tot een merkbare toename van de verlichting van de omgeving omdat de lichtbron primair is gericht naar het luchtruim. Op 4 mei 2016 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State overwogen dat "omwonenden nauwelijks tot geen overlast zullen ondervinden van de obstakelverlichting, nu in het deskundigenbericht staat dat de hoeveelheid licht die instraalt in de woonruimten van de woningen verwaarloosbaar is. Voor zover appellanten betogen dat de obstakelverlichting hun uitzicht aantast, overweegt de Afdeling dat in zijn algemeenheid geen recht bestaat op een onaangetast uitzicht" (ABRS 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 32.5).

Ad. d: ten aanzien van gezondheidsschade die indiener vreest als gevolg van de geluidsbelasting verwijzen we naar de beantwoording onder b. In algemeenheid bestaat geen recht op onaangetast uitzicht (ABRS 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 31). In de ruimtelijke onderbouwing is de visuele hinder voor de omgeving gezien door deze inzichtelijk te maken vanuit het perspectief van de waarnemer van het gebied.

Ten aanzien van de zorg van indiener dat door deze hinder gezondheidsschade zal optreden wordt opgemerkt dat niet wordt ontkend dat indiener enige mate van visuele hinder zal ondervinden van de windturbines, maar dat deze hinder niet zodanig wordt geacht dat de belangenafweging anders moet uitvallen dan ten tijde van de ontwerpvergunning.

Ad. e: het is niet aan initiatiefnemer om te beoordelen of als gevolg van het initiatief planschade optreedt noch of deze voor vergoeding in aanmerking komt. Een daling van de woningwaarde als gevolg van een ruimtelijke ontwikkeling zoals het windpark Waardpolder kan via de planschadevergoedingsregeling worden verhaald. Indien u meent aanspraak te kunnen maken op planschadevergoeding, kunt u hier een verzoek voor indienen als de vergunning is vastgesteld. Dit kan tot 5 jaar na het onherroepelijk worden van die vergunning. Onherroepelijk wil zeggen dat er geen beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State meer mogelijk is. De wijze waarop een verzoek om planschade dient te worden beoordeeld is opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening. Om eventuele planschade vast te stellen, wordt iedere mogelijke vorm van waardedaling van bijvoorbeeld de woning, bedrijf of perceel geobjectiveerd beoordeeld. Een onafhankelijk adviseur/taxateur bepaalt of er sprake is van planschade en de omvang daarvan. De procedure is door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland vastgelegd in de Verordening planschade 2010. Normaliter volgen Gedeputeerde Staten dit onafhankelijk advies en zorgen dan voor uitbetaling. Gedeputeerde Staten verhalen de eventueel uit te keren planschadevergoeding op de ontwikkelaar. Gedeputeerde Staten hebben geen reden aan te nemen dat de waardevermindering als gevolg van het plan zodanig groot is dat de afweging van de belangen anders moet uitvallen dan in de ontwerpvergunning. De planschadevergoedingsregeling voorziet in dit kader in een voldoende compensatie van eventueel optredende schade (zie ook de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 72.1).

Ad. f: ten behoeve van de aanvraag en de vergunningverlening is het effect van de windturbines op vogels en vleermuizen onderzocht. Deze natuurtoets is als bijlage bij de aanvraag gevoegd. Dit rapport is beoordeeld door de RUD Noord-Holland Noord die belast is met de uitvoering van de Wet natuurbescherming. Uit het advies blijkt, dat de vervanging van 19 windturbines door 6 grotere windturbines geen negatief effect heeft op beschermde soorten en de Natura 2000 instandhoudingsdoelen en dat de vergunning daarom kan worden verleend.

10. Legal Office namens Maatschap Kaan-Ligthart

Samenvatting van de zienswijze

Indieners brengen de volgende punten in hun zienswijze naar voren:

- a. Inspreker vreest niet meer in staat te zijn adequate inspecties te kunnen uitvoeren voor virusaantastingen en voortgang van aardappelen en tulpen op de percelen als gevolg van (langdurige) slagschaduw. Inspecties vinden voor bloembollen vinden plaats in april en mei. Inspecties voor aardappelen in juni en juli op verschillende tijdstippen op de dag. Inspectie is een tijdrovend en arbeidsintensief werk dat niet kan worden beperkt tot een halve dag. Door de slagschaduw kunnen door verlies aan tijd in de ochtend minder tulpen en aardappelen worden gecontroleerd waardoor een verhoogd risico op virussen ontstaat met schade tot gevolg. Er is wel een inventarisatie gemaakt van duur en mate van slagschaduw op de agrarische percelen maar er is niet inzichtelijk gemaakt of deze slagschaduw aanvaardbaar is. Vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening moet dit weldegelijk in de afweging worden betrokken;
- b. de plaatsing van de windturbines leidt tot aantasting van uitzicht met schade tot gevolg. Dit wordt behandeld in de ruimtelijke onderbouwing en in de concept risico-analyse is geconcludeerd dat sprake is van een normale maatschappelijke ontwikkeling. Ook ten aanzien van mogelijke geluidshinder zijn de gevolgen onvoldoende in beeld gebracht gelet het stille agrarische landschap waarin deze windturbines worden geplaatst. Gelet op de uitspraken van de Raad van State van 8 februari 2012 (ECLI: RVSL2012: BV3215, r.o. 75) en 4 mei 2016 (ECLI: RVS:2016:1228, r.o.72) moet worden beoordeeld of de mogelijke waardevermindering van de woningen/landbouwgronden dusdanig zal zijn dat hieraan zwaarder gewicht moet worden toegekend dan aan de belangen die met de realisatie van het windturbinepark zijn gemoeid;

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: Agrarische percelen zijn geen gevoelige objecten als bedoeld in artikel 1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Er gelden daarom geen normen voor. Wel moet in het kader van een goede ruimtelijke ordening worden beoordeeld of ter plaatse sprake is van een aanvaardbare mate van hinder als gevolg van slagschaduw.

In het slagschaduwrapport Windpark Waardpolder zijn de slagschaduwcontouren opgenomen. De percelen van indiener vallen voor een groot deel binnen de slagschaduwcontour. Vanwege de aanwezigheid van woningen binnen deze contour worden de windturbines uitgerust met een stilstandvoorziening waardoor op het merendeel van de percelen binnen de contour aan de wettelijke norm van 5.40 uur per jaar wordt voldaan. Locatie en tijdstip waarop hinder door slagschaduw ontstaat zijn goed te voorspellen. Ook is van belang dat hinder als gevolg van slagschaduw op een bepaalde plaats tijdelijk van aard is. Niet is gebleken dat indieners hun werkzaamheden op de agrarische percelen niet zodanig kunnen inrichten dat hinder vanwege slagschaduw tot een minimum is te beperken. Het agrarisch gebruik van de percelen wordt door de slagschaduw niet disproportioneel beperkt, ook niet op delen waar slagschaduw valt. Aan het belang van indiener wordt om die reden niet een zodanig gewicht toegekend dat de belangenafweging anders uitvalt dan in de ontwerp-vergunning.

Ad. b: uit de bij ons bekende gegevens blijkt niet dat er reden is om aan te nemen dat de waardevermindering als gevolg van het plan zodanig groot is dat de afweging van de belangen anders moet uitvallen dan in de ontwerpvergunning. De planschadevergoedingsregeling voorziet in dit kader in een voldoende compensatie van eventueel optredende schade (zie ook ABRS 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 72.1).

11. DAS Rechtsbijstand namens M. Meijer

Samenvatting van de zienswijze

Indieners brengen de volgende punten in hun zienswijze naar voren:

- a. de locatie Waardpolder is niet aangewezen voor grootschalige opwekking van windenergie zoals opgenomen in de Structuurvisie 'Windenergie op Land' en een windmolenpark zoals nu voorzien op deze locatie is ruimtelijk ongewenst. Daarom moet aan het plan geen medewerking worden verleend;

- b. indiener stelt dat het voorliggende plan de rust en ruimte in het gebied verstoord en de zeer hoge turbines niet goed landschappelijk zijn in te passen;
- c. volgens indiener blijkt uit de besluitvorming onvoldoende concreet of het plan daadwerkelijk in samenspraak met de omgeving tot stand is gekomen. In het ontwerpbesluit ontbreekt de beoordeling van het maatschappelijk draagvlak;
- d. het plan heeft in combinatie met andere plannen een ongewenst cumulatief effect heeft van verstorende molens en geluidsbelasting.
- e. tot slot vraagt indiener het bezwaar gegrond te verklaren, over te gaan tot intrekken bestreden besluit en de kosten van de procedure te vergoeden.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: de structuurvisie Windenergie op Land met de daarin opgenomen gebieden is enkel van toepassing op initiatieven met een omvang van 100 MW of meer. Dit initiatief voorziet in de realisatie van een windturbinepark met een omvang van 18 - 30 MW. De provinciale Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening zijn op de beoordeling van de aanvraag voor dit initiatief van toepassing en aan deze kaders wordt hier voldaan.

Ad. b: zoals in de Beleidsregel *Wind op Land Uitwerking ruimtelijke uitgangspunten voor windturbines in herstructureringsgebieden d.d. 8 december 2015* is aangegeven ligt het herstructureringsgebied Waard- en Groetpolder in het dynamische 'agrotechnische' polderlandschap van de Kop. In de voorstudie Noord-Holland Windlandschappen wordt hiervan gezegd: *"In de polders wordt geploegd, gezaaid, geoogst en zijn de seizoenen goed zichtbaar. Het zijn modelmatige, ontworpen landschappen met vaak duidelijke grenzen. Open ruimten waarin de horizon, het panorama overheerst: zeeën van ruimte. Lange lijnen en repeterende elementen (erven, boerderijen, sloten, kanalen, lanen, wegen) brengen hierin maat en orde. De details van die elementen en de samenstelling ervan is illustratief voor de tijd van ontginning. Door deze eigen poldersignatuur verschillen de polders van de aangrenzende buurpolders. Zowel vanuit het aspect van de dynamiek als vanuit de repeterende landschapselementen past wind in beginsel goed bij de polders."* De bestaande oude lijnopstellingen in Waard- en Groetpolder zijn onder meer reden om dit gebied als herstructureringsgebied aan te wijzen. Daarbij is de contour zo gekozen dat slechts een deel van de Wieringerwaard er binnen valt om er voor te zorgen dat deze polder geen integrale nieuwe wind-identiteit krijgt. Gelet op deze overwegingen is de Waardpolder gekenmerkt als geschikt voor invulling van de herstructureringsopgave.

Ad. c: het eventueel ontbreken van draagvlak betekent op zichzelf niet dat de vergunning niet verleend kan worden. Een omwonendenregeling zoals het participatieplan maakt geen onderdeel uit van de vergunning, nu een dergelijke regeling in beginsel geen ruimtelijke relevantie heeft (zie ook ABRS 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 10.1). Het participatieplan is bedoeld om afspraken vast te leggen tussen de initiatiefnemers en de omwonenden over onder meer de verdeling van een deel van de opbrengsten van het windturbinepark. De provincie is in deze overeenkomst in beginsel geen partij. Bovendien kan de inhoud van het participatieplan gelet op de hiervoor genoemde uitspraak van de Raad van State geen grond zijn voor afwijzing van voorliggende aanvraag. De initiatiefnemer is gevraagd een participatieplan op te stellen en uit te voeren, waarin is beschreven hoe omwonenden worden betrokken bij het plan. Op de projectwebsite is het participatieplan te vinden. Het participatieplan voldoet aan de NWEA gedragscode zoals door de provincie gevraagd. Er is op verschillende momenten interactie geweest tussen initiatiefnemers en omwonenden: een gebiedsatelier, door de provincie georganiseerd, individuele gesprekken en vijf klankbordgroep bijeenkomsten. De diverse onderzoeken zijn gedeeld met de omgeving en de verdeling van de participatiegelden is door de klankbordgroep uitgewerkt. Waardpolder biedt daarnaast mogelijkheden voor financiële participatie aan omwonenden.

Ad. d: zoals in het bij de aanvraag overgelegde akoestisch rapport van Bosch en Van Rijn staat vermeld in paragraaf 2.3, treedt geen cumulatie op met andere windparken. Op grond hiervan hebben Gedeputeerde Staten vastgesteld dat geen cumulatie optreedt met een andere windturbine of een combinatie van windturbines op basis waarvan Gedeputeerde Staten bij maatwerkvoorschrift rekening hadden moeten houden, zoals aangegeven in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Ten aanzien van cumulatie van visuele hinder merken

Gedeputeerde Staten op dat in algemeenheid bestaat geen recht op onaangetast uitzicht (ABRS 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 31). In de ruimtelijke onderbouwing is de visuele hinder voor de omgeving gezien door deze inzichtelijk te maken vanuit het perspectief van de waarnemer van het gebied. Gedeputeerde Staten zien dan ook geen reden om aan te nemen dat cumulatie van verschillende windturbineparken in de omgeving leidt tot een onaanvaardbare visuele hinder.

Ad. e: aan het verzoek van indiener kan niet worden voldaan. Het betreft hier een zienswijzenprocedure conform de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure uit de Algemene wet bestuursrecht. De ingediende zienswijze is in de definitieve besluitvorming op de aanvraag betrokken. Tegen de verleende vergunning staat beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

12. J.J. Stammes

Samenvatting van de zienswijze

Indieners brengen de volgende punten in hun zienswijze naar voren:

- a. de locatie Waardpolder niet is aangewezen voor grootschalige opwekking van windenergie zoals opgenomen in de Structuurvisie 'Windenergie op Land' en een windmolenpark zoals nu voorzien op deze locatie ruimtelijk ongewenst is. Daarom moet aan het plan geen medewerking worden verleend;
- b. indiener stelt dat het voorliggende plan de rust en ruimte in het gebied verstoort en de zeer hoge turbines niet goed landschappelijk zijn in te passen;
- c. volgens indiener blijkt uit de besluitvorming onvoldoende concreet of het plan daadwerkelijk in samenspraak met de omgeving tot stand is gekomen. In het ontwerpbesluit ontbreekt de beoordeling van het maatschappelijk draagvlak;
- d. het plan heeft in combinatie met andere plannen een ongewenst cumulatief effect heeft van verstorende molens en geluidsbelasting.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: de structuurvisie Windenergie op Land en de daarin opgenomen gebieden zijn enkel van toepassing op initiatieven met een omvang van 100 MW of meer. Dit initiatief voorziet in de realisatie van een windturbinepark met een omvang van 18 – 30 MW. De provinciale Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening zijn op de beoordeling van de aanvraag voor dit initiatief van toepassing.

Ad. b: zoals in de Beleidsregel *Wind op Land Uitwerking ruimtelijke uitgangspunten voor windturbines in herstructureringsgebieden d.d. 8 december 2015* is aangegeven ligt het herstructureringsgebied Waard- en Groetpolder in het dynamische 'agrotechnische' polderlandschap van de Kop. In de voorstudie Noord-Holland Windlandschappen wordt hiervan gezegd: *"In de polders wordt geploegd, gezaaid, geoogst en zijn de seizoenen goed zichtbaar. Het zijn modelmatige, ontworpen landschappen met vaak duidelijke grenzen. Open ruimten waarin de horizon, het panorama overheerst: zeeën van ruimte. Lange lijnen en repeterende elementen (erven, boerderijen, sloten, kanalen, lanen, wegen) brengen hierin maat en orde. De details van die elementen en de samenstelling ervan is illustratief voor de tijd van ontginning. Door deze eigen polder signatuur verschillen de polders van de aangrenzende buurpolders. Zowel vanuit het aspect van de dynamiek als vanuit de repeterende landschapselementen past wind in beginsel goed bij de polders."* De bestaande oude lijnopstellingen in Waard- en Groetpolder zijn onder meer reden om dit gebied als herstructureringsgebied aan te wijzen. Daarbij is de contour zo gekozen dat slechts een deel van de Wieringerwaard er binnen valt om er voor te zorgen dat deze polder geen integrale nieuwe wind-identiteit krijgt. Gelet op deze overwegingen is de Waardpolder gekenmerkt als geschikt voor invulling van de herstructureringsopgave.

Ad. c: het eventueel ontbreken van draagvlak betekent op zichzelf niet dat de vergunning niet verleend kan worden. Een omwonendenregeling zoals het participatieplan maakt geen onderdeel uit van de vergunning, nu een dergelijke regeling in beginsel geen ruimtelijke relevantie heeft (zie ook ABRS 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 10.1). Het participatieplan is bedoeld om afspraken vast te leggen tussen de initiatiefnemers en de omwonenden over onder meer de verdeling van

een deel van de opbrengsten van het windturbinepark. De provincie is in deze overeenkomst in beginsel geen partij. Bovendien kan de inhoud van het participatieplan gelet op de hiervoor genoemde uitspraak van de Raad van State geen grond zijn voor afwijzing van voorliggende aanvraag. De initiatiefnemer is gevraagd een participatieplan op te stellen en uit te voeren, waarin is beschreven hoe omwonenden worden betrokken bij het plan. Op de projectwebsite is het participatieplan te vinden. Het participatieplan voldoet aan de NWEA gedragscode zoals door de provincie gevraagd. Er is op verschillende momenten interactie geweest tussen initiatiefnemers en omwonenden: een gebiedsatelier, door de provincie georganiseerd, individuele gesprekken en vijf klankbordgroep bijeenkomsten. De diverse onderzoeken zijn gedeeld met de omgeving en de verdeling van de participatiegelden is door de klankbordgroep uitgewerkt. Waardpolder biedt daarnaast mogelijkheden voor financiële participatie aan omwonenden.

Ad. d: Bosch en Van Rijn staat vermeld bij 2.3, treedt geen cumulatie op met andere windparken. Op grond hiervan hebben Gedeputeerde Staten vastgesteld dat geen cumulatie optreedt met een andere windturbine of een combinatie van windturbines op basis waarvan Gedeputeerde Staten bij maatwerkvoorschrift rekening hadden moeten houden, zoals aangegeven in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Ten aanzien van cumulatie van visuele hinder merken Gedeputeerde Staten op dat in algemeenheid bestaat geen recht op onaangetast uitzicht (ABRS 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 31). In de ruimtelijke onderbouwing is de visuele hinder voor de omgeving gezien door deze inzichtelijk te maken vanuit het perspectief van de waarnemer van het gebied. Dit is door de Adviescommissie Ruimtelijke Ordening getoetst en akkoord bevonden. Gedeputeerde Staten zien dan ook geen reden om aan te nemen dat cumulatie van verschillende windturbineparken in de omgeving leidt tot een onaanvaardbare visuele hinder.